

Coalitieakkoord “Waterland: Vrij. Sociaal. Groen.”

Na een periode van goede en pittige onderhandeling presenteren de lokale partij WaterlandNatuurlijk, GroenLinks, VVD en PvdA het coalitieakkoord 2022-2026. Wij hebben ons best gedaan om elkaar te vinden en om gezamenlijk een nieuwe bestuurscultuur neer te zetten. Zo'n nieuwe bestuurscultuur is een raadsbrede wens. Minder dichtgetimmerde afspraken die te vaak via de lijn van oppositie-coalitie verliepen. Meer ruimte voor debat en het herkenbaar laten horen van het eigen partijstandpunt. Wij hechten waarde aan en zetten in op een constructieve samenwerking tussen alle partijen in onze gemeenteraad.

Verdere verbetering bestuurscultuur

Om de gewenste verbetering van de bestuurscultuur verder te verankeren hebben wij bovendien de volgende afspraken gemaakt:

De fysieke, digitale en telefonische bereikbaarheid van de gemeente voor inwoners wordt verbeterd. Dit doen wij door het iken van de openstelling van het gemeentehuis, betere telefonische bereikbaarheid, vlotte respons op mail en signalen via de gemeentesite en met een wekelijks inloopspreekuur van de leden van het college van burgemeester en wethouders en het versterken van de externe oriëntatie van de ambtelijke organisatie.

Burgerparticipatie staat hoog in het vaandel waarbij wij zorgen voor een gedegen verwachtingsmanagement over de reikwijdte daarvan. Wij hechten waarde aan benutting van kennis en kunde onder de inwoners met beeldvormingsgesprekken en expertmeetings.

Wij zien af van inhoudelijke coalitie-overleggen over andere onderwerpen dan die welke in dit akkoord zijn benoemd.

Er wordt een werkgroep van de raad ingesteld met een adviserende rol voor het college, die zich buigt over de mogelijkheden van een bestuursakkoord en/of een raadsakkoord in de komende jaren, over quick wins in de omgang tussen college en raad en over do's en don'ts in de raads cultuur. Deze werkgroep rapporteert uiterlijk in het eerste kwartaal van 2023 voor het eerst aan de raad, over de quick wins.

Sociaal domein

De afgelopen bestuursperiode heeft het sociaal domein vooral in het teken gestaan van het ‘financieel op orde brengen’. In de komende vier jaren kan de inhoud weer meer centraal gesteld worden. Dat betekent overigens niet dat daarmee de financiële risico's van de baan zijn. De open einde financiering, het onzekere rijksbeleid en onvoorzienbare lokale omstandigheden zullen ook de komende periode ervoor zorgen dat het sociaal domein binnen de gemeentebegroting de meest onzekere begrotingspost is. Mochten hierdoor financiële problemen ontstaan, dan zullen binnen de gehele gemeentebegroting hiervoor oplossingen gevonden moeten worden.

De 'sociale' uitvoering van het sociaal domein van de afgelopen jaren zetten we voort. Het recht op zorg en inkomen blijft onverminderd van kracht. De inwoners van onze gemeente die ondersteuning nodig hebben om volwaardig te kunnen participeren in onze samenleving, kunnen op ons rekenen. Immers, iedereen verdient het om mee te doen in de samenleving.

Preventief beleid en het verbeteren van de (gemeentelijke) dienstverlening staan daarbij centraal. Ook in het sociaal domein is voorkomen beter dan genezen. Het preventief beleid zal daarom meer aandacht krijgen. In de voorjaarsnota is reeds extra geld opgenomen voor het jongerenwerk en het sociaal maatschappelijk werk op scholen.

De verbetering van de (gemeentelijke) dienstverlening kent vele facetten. De doorontwikkeling van het jeugdteam, het opzetten van een sociaal wijkteam en (onderzoek naar) het afschaffen van de gesloten jeugdzorg maken daar een belangrijk onderdeel van uit.

Het prioriteit geven aan meer preventief beleid en het verbeteren van de (gemeentelijke) dienstverlening zal ook een financiële consequentie hebben. In de komende bestuursperiode zullen hiertoe specifieke voorstellen worden ontwikkeld. Elk voorstel wordt per geval gezien en beoordeeld, met name in het licht van de (totale) financiële positie van de gemeentebegroting.

De positie van de dorpshuizen en de relatie met 'De Bolder' vergt een nadere oriëntatie. Meer samenwerking is nodig om ook in de kernen buiten Monnickendam tot een volwaardig sociaal-cultureel werk te kunnen komen en om tot een oplossing te kunnen komen voor de financiële problematiek van een aantal dorpshuizen.

In deze bestuursperiode bekijken we de mogelijkheden om de bibliotheek te transformeren van een klassieke bibliotheek naar een bibliotheek met een brede maatschappelijke functie, waar ook media, programmering, events en online cursusaanbod een plek krijgen. Dit geeft de jongeren en kleine ondernemingen/zzp'ers meer plek en aansluiting op 21e eeuwse digitale samenwerking.

Wonen

De huidige woningnood gaan we fors aanpakken. Het vorige college heeft reeds plannen gemaakt voor de bouw van ongeveer 1300 woningen. Wij willen dit aantal verhogen naar 2000.

De betaalbaarheid van de nieuwe woningen dient op voorhand gewaarborgd te zijn. Woningen dienen betaalbaar te zijn voor lagere en middeninkomens. Daarom wijzigen wij de huidige verdeling 30:10:60 (30% sociale koop/huur, 10% sociale huur/koop plus en 60% vrije sector) in 30:30:40 (30% sociale huur, 30% betaalbare koop en middenhuur en 40% vrije sector). Met deze wijziging in percentages en de omschrijving van de drie segmenten sluiten we aan bij de ontwikkeling in veel andere (omliggende) gemeenten en spelen we tevens in op nieuwe wet- en regelgeving vanuit 'Den Haag'. We gaan specifiek bouwen voor ouderen en jongeren. Voor de ouderen worden alternatieve woonvormen, zoals thuishuizen, woonzorgcomplexen en knarrenhopen, gestimuleerd en worden pre-mantelzorgwoningen mogelijk gemaakt om doorstroom op de woningmarkt te bevorderen. Geholpen door overleg met de woningcorporaties en in het kader van de op te stellen woonzorgvisie wijzen we hier specifieke locaties voor aan.

Naast de structurele bouw van 2000 woningen gaan wij ook de mogelijkheden verkennen voor tijdelijke woningen. Daarvoor gaan wij op zoek naar locaties die 5, 10 tot 15 jaar hiervoor beschikbaar zijn, bijvoorbeeld in afwachting van structurele bouw op die locaties.

Bouwen vindt in principe plaats binnen bestaand bebouwd gebied, gebeurt zo veel mogelijk circulair en benut optimaal de kansen om de biodiversiteit te verhogen. De verdere planvorming voor woningbouw bij sporthal 't Spil en vernieuwing van winkelcentrum 't Spil krijgt prioriteit.

Er zijn twee woningbouwlocaties aan de rand van bestaand bebouwd gebied waaraan we constructief willen meewerken. Dat betreft plan Ilpenstein in Ilpendam, waarbij we de informatie die de raad van de initiatiefnemers kreeg (bouwen voor jongeren en ouderen) betrekken. Ontsluiting en bereikbaarheid zijn daarbij doorslaggevende factoren. Daarnaast zal het plan Overleek (een plan voor enkele woningen op een perceel gelegen naast Overleek 19 te Overleek) worden aangeboden aan de stuurgroep van de pilot Waterlands Wonen.

Energie en klimaat

De energievoorziening staat onder druk, zowel door de hogere prijzen als door de wereldwijde omschakeling van fossiele naar hernieuwbare energie. Ook voor inwoners van Waterland zal dit op termijn een omslag worden. Om hen daarbij te helpen en energiearmoede te voorkomen, zetten wij het huidige beleid voort. We onderzoeken in navolging van de al gemaakte afspraken in de Regionale Energie Strategie plekken waar we energie op kunnen wekken. De besluitvorming over eventuele uitbreiding van windenergie is een vrije kwestie. VVD en WaterlandNatuurlijk zijn er tegen. GroenLinks en PvdA zijn er voorstanders van.

We ondersteunen inwoners die initiatieven hebben om hun huis, straat of wijk gasloos te maken, zowel financieel als praktisch. Daarbij hebben we extra aandacht voor de complexiteit van de verduurzaming van monumentale panden.

We passen de welstandsnota aan, zodat er ook in beschermd stads- en dorpsgezicht meer mogelijkheden komen voor verduurzaming en modern onderhoud. We zetten in op isolatie van woningen, want energie die je niet gebruikt hoeft je niet op te wekken. Dat doen we door middel van het opbouwen en benutten van een structureel duurzaamheidsfonds, afhankelijk van rijks gelden. Uit de financiële paragraaf blijkt dat we in afwachting daarvan de inzet van incidentele middelen voortzetten. Met woningbouwcorporaties maken wij afspraken over het isoleren en gasloos maken van woningen. Bovendien verkleint de gemeente haar eigen voetafdruk, door maatschappelijk verantwoord in te kopen.

Het klimaat verandert en daar moeten we rekening mee houden, willen we onze huizen droog houden en ervoor zorgen dat er voor onze inwoners voldoende koelteplekken zijn. De gemeente is daarvoor verantwoordelijk bij de inrichting van de openbare ruimte en heeft een voorbeeldfunctie. Daarom zorgen we dat de gebouwde omgeving daarop ingericht is door het planten van bomen, ontstening en het in stand houden van en waar mogelijk uitbreiden van het groen. Dat laatste is ook nodig om de terugloop van insecten te voorkomen. Om dit te bereiken verhogen we het budget voor het groenonderhoud.

Milieustraat

Er komt een haalbaarheidsonderzoek naar een milieustraat op de daarvoor eerder benoemde plek in Katwoude. Voor vestiging van een milieustraat aldaar is aanpassing nodig van het geldende bestemmingsplan en tijdige opzegging van de daar geldende huurovereenkomst. Wij hebben afgesproken de eerder door de raad aangenomen motie uit te voeren en het benodigde ontwerp-bestemmingsplan tot stand te brengen. Daarnaast dragen we zorg voor bewaking van de opzegtermijn van de huurovereenkomst.

In het haalbaarheidsonderzoek wordt de locatie Katwoude vergeleken met de locatie in de Purmer.

Dit onderzoek richt zich op:

- Kosten: het in kaart brengen van de kosten voor inwoners en gemeente en dekking daarvan;
- Dienstverlening en serviceniveau: onder andere wachttijden en openingstijden;
- Het realiseren van een volwaardige milieustraat die alle afvalsoorten kan verwerken;
- Verkeerssituatie: verkeersveiligheid en aanrijtijden vanuit alle kernen;
- Beeldkwaliteit: passend binnen het huidige beeldkwaliteitsplan;
- Mogelijkheden voor circulair centrum: bijv. tweede leven voor ingeleverde tafels/stoelen.

Het definitieve besluit tot vestiging van een milieustraat hangt af van de uitkomsten van het haalbaarheidsonderzoek.

Ondertussen vindt uitbreiding plaats van de dienstverlening door in elke kern van Waterland te starten met een vast punt om groenafval te brengen en een mobiel punt dat eens per maand bijzondere afvalsoorten ophaalt zoals klein chemisch afval en kleine huishoudelijke apparaten.

Verkeer

Verkeersveiligheid, beperken van zwaar verkeer, beperken van sluipverkeer en verkleinen van parkeerproblematiek in Waterland vormen een prioriteit. Daarvoor wordt geld uitgetrokken om de uitkomsten van gesprekken met inwoners en ondernemers zo veel mogelijk recht te doen. Het zal er ook om gaan snelheid van het verkeer in de kernen te beperken.

Openbare ruimte

Het netjes houden van de openbare ruimte krijgt meer accent. Dat betreft bijvoorbeeld het meer rollator- en rolstoelvriendelijk maken van de voetpaden en trottoirs, groenonderhoud in de kernen, maaibeeld en opruimen van plantengroei waar die niet hoort.

Sport en sporthal

De gemeente neemt de verantwoordelijkheid om sport toegankelijk te houden voor alle lagen uit de maatschappij.

Het sport- en preventieakkoord gaan we voortzetten en voortvarend uitvoeren. Ook via samenwerkingsvormen met de verenigingen. Onder andere door het voortzetten van de sportpas en het stimuleren van multifunctioneel gebruik van sportvoorzieningen en een gezonde leefstijl in sportkantines.

We bouwen een duurzame sporthal in Monnickendam die voldoet aan de normen die er zijn voor het spelen van volwaardige competities in verschillende sportdisciplines en die toegankelijk is voor alle Waterlanders. Bij de vormgeving van de ontwikkeling worden de bewoners betrokken. De ontsluiting richting de sporthal zal gebeuren via de Pierebaan. De VVD behoudt zich het recht voor om tegen de locatie Marijkeveld te stemmen.

Samenwerking

De gemeente Waterland werkt uiteraard met anderen samen om haar taken te kunnen vervullen. Daarbij wordt kritisch gekeken naar het samenwerkingsbeleid en wel op grond van de volgende criteria: direct en daadwerkelijk belang voor de inwoners van Waterland, baten en lasten, eigen draagkracht en efficiency. Over reservevorming bij gemeenschappelijke regelingen stelt de gemeente zich terughoudend op, met erkenning van het feit dat voor de verschillende regelingen maatwerk nodig is.

Financiën

De gemeente Waterland zorgt voor een sluitende begroting en een degelijke financiële discipline. Zo worden nieuwe of aanvullende taken alleen opgepakt, als de financiële dekking voldoende duidelijk is.

De gemeentelijke belastingen als OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing stijgen maximaal met de inflatie. Buiten wat in dit akkoord wordt benoemd worden overhevelingen naar latere jaren kritisch bezien, nu het wenselijk is om de reservepositie van de gemeente te verbeteren.

Ondanks de gunstige effecten van de herverdeling van het gemeentefonds voor Waterland blijft de financiële positie van onze gemeente punt van zorg. Wij achten het daarom ook onverantwoord om in dit akkoord extra structurele uitgaven op te nemen. Hierop is 1 uitzondering van toepassing. Voor het beheer van de openbare ruimte/groenonderhoud kiezen wij voor een verhoging van het structurele budget met 100.000 euro per jaar.

Wel achten wij het wenselijk en verantwoord om incidentele middelen in te zetten. De meerjarenbegroting biedt hiervoor voldoende mogelijkheden. Dit betreft onze ambities voor het doorgaan met een duurzaamheidsfonds en het uitvoeren van oplossingen inzake de verkeersproblematiek in onze kernen. De exacte plannen hiervoor worden later uitgewerkt. Voor de invulling van het duurzaamheidsfonds zal worden afgestemd met de (financiering van de) landelijke plannen. En voor de verkeersproblematiek zijn de voorstellen vanuit de inwoners van de diverse kernen van belang. Definitieve bedragen noemen is daarom om dit moment niet mogelijk. Wel reserveren wij op voorhand 400.000 euro voor het duurzaamheidsfonds en 400.000 euro voor de verkeersproblematiek.

Fractie
WaterlandNatuurlijk

Fractie
GroenLinks Waterland

Fractie
VVD Waterland

Fractie
PvdA Waterland